

**РЮНОСКЕ АКУТАГАВА
КОНЧИНАТА НА ЕДИН
ПРАВЕДНИК
СВИТЪК С РИСУНКИ**

Превод от японски: Дора Барова, 1986

chitanka.info

Дете: Я-а, какъв странен монах иде насам! Гледайте! Гледайте!

Продавачка на суши^[1]: Да, наистина е много странен! Удря като озверял гонга и креци колкото му глас държи!...

Старец, продавач на дърва: Глух съм, та не чувам какво вика. Кажете, кажете какво вика!

Тенекеджия: Какво ли? О, буда Амида^[2], чуй ме! Чуй ме!

Продавачът на дърва: Така ли? Ха-ха-ха! Значи е побъркан.

Тенекеджията: Хм... Сигурно.

Старица, продавачка на зеленчуци: Ами ако е някой благочестив светец? Я аз да ида да му се поклоня.

Продавачката на суши: Но колко отвратителен е само, нали? Че съществуват ли такива противни праведници?

Продавачката на зеленчуци: Не говорете така! Побойте се от бога!

Детето: Ей! У-у! Луд!

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Куче: Бау, бау!

Дама-поклонничка: Ах, погледнете какъв окаян монах!

Придружителката ѝ: Зърнат ли жена, такива като него са способни на какви ли не мръсотии. Я докато сме още далеч, да свърнем по друг път.

Леяр: Виж ти! Това е май благородникът от Тадо!

Пътуващ търговец на живак: Дявол го знае благородник ли е, не е ли, не знам, но разправят, че неочаквано захвърлил лъка и стрелите и приел монашески сан. Голям шум се вдигнал в Тадо.

Млад самурай: Май наистина е благородникът от Тадо. Как ли го оплакват жена му и децата!

Пътуващият търговец на живак: Чувал съм да разправят, че сълзите им не пресъхвали от мъка. По цял ден плачели горките за него.

Леярят: Но какъв подвиг е все пак да се отречеш от жена и деца, за да поемеш пътя на буда! Такова в наши дни е цяло чудо!

Продавачка на сушена риба: Подвиг ли? Хубав подвиг! Я се поставете на тяхно място. Как боли да останеш без мъж и баща, пък дори не жена, а самият буда да ти го отнеме!

Младият самурай: Права сте! Така е! Ха-ха-ха!

Кучето: Бау-бау!

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Самурай на кон: Ей, смахнат, подплаши ми животното! Тпррррр!
Тпррррр!

Слугата му с багаж на гръб: То на лудия не ти дава сърце и да посегнеш.

Стара монахиня: Всеизвестно е, че по-рано същият този монах беше злодей и вършеше един от петте греха — убийство. Колко хубаво, че е избрал правия път!

Млада монахиня: Да, ужасен човек беше, вярно е... И животни убиваше, и риба ловеше, а понякога и в просяци изстрелваше отдалеч стрели.

Просяк с чифт дървени сандали в ръце: Добре, че чак сега му се изпречвам на пътя. Ако му бях паднал преди няколко дни, стрелата му като нищо да ми е пробила дупка в корема.

Търговец на кестени и орехи: Чудно как такъв изверг е решил да се подстриже и да стане монах?

Старата монахиня: Наистина чудно! Такава, види се, е била волята на буда!

Търговец на олио: Пък аз съм сигурен, че е обладан от тенгу^[3] или друга някаква нечиста сила.

Търговецът на кестени и орехи: Не тенгу, а лисица.

Търговецът на олио: Но нали разправят, че тенгу може понякога да се преобразява в буда?

Търговецът на кестени и орехи: От къде на къде само тенгу? То и за лисицата говорят същото.

Просякът с дървените сандали в ръце: Що ли не издебна сгоден случай да си пъкна в торбичката шепа орехи и дим да ме няма?

Младата монахиня: Я-а, гледайте, кокошките избягаха по покривите! Май от гонга се изплашиха.

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Рибар: Бре, че гюрултия вдигна този монах!

Приятелят му: Я-а, какво е това? Някакъв сакат просяк бяга презглава напосоки?

Дама-пътешественица със сламена шапка, от която се спуска воал: Ах, как ме заболяха краката! Де да бях с неговите!

Слугата ѝ: Преминем ли по онзи мост, и сме в града.

Рибарят: Ех, да можех да надникна под воала ѝ!

Приятелят му: Ай, докато зяпахме насам-натам, ни отмъкнаха стръвта!

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Врани: Га-а! Га-а!

Жена на полето:

*Ку-ку! Ку-ку! Престани!
Срама нямаш! Погледни:
с пот се трудим по челата,
дорде пееш в небесата!^[4]*

Помагачката ѝ: Я виж какъв смешен монах се задава!

Враните: Га-а! Га-а!

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

За известно време се възцарява пълна тишина. Само вятърът шуми в боровете.

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Отново само шумът на вятъра в клоните на боровете.

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Стар монах: Ей, свети човече! Свети човече!

Монахът-благородник: Мен ли викаш?

Старият монах: Вас, свети човече. Накъде сте се запътили?

Монахът-благородник: На запад.

Старият монах: На запад е морето.

Монахът-благородник: И така да е. Морето не може да ми попречи. Ще вървя на запад, докато не лицезра лика на буда!

Старият монах: Що за странни слова! Нима наистина се надявате, че един смъртен монах може да лицезре буда Амида?

Монахът-благородник: Ако не вярвах, щях ли да зова така гръмогласно името му? Тази мисъл ме вдъхнови да се отрека от света на суетата!

Старият монах: Имало е навярно сериозни причини за това?

Монахът-благородник: Не, никакви сериозни причини. Просто преди няколко дни на връщане от лов чух наставленията на един проповедник. Заслушах се в благочестивите му слова и прозрях, че всеки грешник, пък бил той и злосторник, нарушил свещените

заповеди, може да попадне в Чистата земя, ако отдаде душата и сърцето си на буда. И тогава ме обзе такава силна и неудържима любов към буда Амида, че кръвта във вените ми кипна...

Старият монах: А после? Как постъпихте после, свети човече?

Монахът-благородник: Сграбчих проповедника и го тръшнах на земята.

Старият монах: Какво-о? Тръснахте го на земята ли?

Монахът-благородник: Сетне измъкнах меча си, опрях го до гърдите му и го накарах да ми каже къде е светата обител на буда Амида.

Старият монах: Много странен начин за задаване на въпроси... Навярно проповедникът е бил смаян?

Монахът-благородник: Вдигна жалостиво очи към мен и продума: „На запад, на запад...“. Но ето че докато си приказваме, започна да се смрачава. Грях пред буда е да се бавя по пътя. Е, прощавай... О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Старият монах: Хм! Що за безумец срещнах днес!... Я и аз да си вървя по пътя.

За трети път в клоните на боровете се разнася шумът на вятъра. Грохот на морските вълни.

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Тътен на вълни. От време на време се обаждат дъждосвирици.

Монахът-благородник: О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме! Колко пусто е край брега! Не се вижда ни една лодка! Само вълни. А отвъд вълните е навярно страната, в която се е родил буда Амида. Да бях морска птица, щях веднага да литна натам, но уви... А онзи проповедник каза, че добрината и състраданието на буда са безгранични. Не може, значи, да не ме чуе, ако продължавам да зова гръмогласно името му. Ще го зова до сетния си дъх! Тук, за щастие, виждам стар бор с разполовена корона. Клоните му се простират на всички страни. Защо ли не се покатеря на него?... О, буда Амида, чуй ме! Чуй ме!

Отново се разнася грохотът на морските вълни.

Старият монах: Днес е седмият ден, откакто срещнах онзи безумец. Той твърдеше, че иска още приживе да лицезре буда. Накъде ли се отпрати клетият?... Я-а, там на върха на изсъхналия бор като че седи човек! Това, ако се не лъжа, е онзи монах. Разбира се, че е той!...

Ей, свети човече, свети човече! Нищо чудно, че не отговаря. Мъртъв е. Умрял е навярно от глад. Сега се сецям, че той не носеше торба за подаяния.

За трети път се разнася грохотът на морските вълни.

Старият монах: Остава ли го на дървото, ще го разкъсат враните. Съдбата ни е предопределена от предишния живот, ами я да го погребя, че... Я-а-а, какво е това? В устата на мъртвеца е разцъфнал белоснежен лотос! Затова още отдалеч усетих необикновено ухание! Взех го за луд, а се оказва, че бил благочестив праведник. Как можах така да го оскърбя! Как можах да сторя такава страшна грешка! Наму Амида Буцу! Наму Амида Буцу! Наму Амида Буцу! Наму Амида Буцу!
[5]

Март 1921 г.

[1] Традиционно японско ястие — върху топка ориз се слага парченце риба или друго водно животно. — Б. пр. ↑

[2] *Буда Амида* (санскр. Амитабха) — един от най-почитаните буди в средновековна Япония. Така нареченият „амидаистки будизъм“ намира широко разпространение в Япония през XII-XIII в., като измества влиянието на езотеричните секти от ранното средновековие Тендай и Шингон. Амидаисткият будизъм проповядва значително опростена религиозна система, според която спасение може да се достигне чрез истинска вяра, постоянство в молитвите, активна религиозна практика и многократно повторение на молитвените слова „Наму Амида Буцу“ („Бъди благословен, о, буда Амида!“). — Бел.р. ↑

[3] *Тенгу* — полумитични същества от японския фолклор. Имат дълги носове — и в пряк, и в преносен смисъл, и понякога вършат злодеяния. — Бел.р. ↑

[4] Народна песен от „Записки под възглавката“ (X в.) на Сей Шонагон, с която жените, работещи на оризовите поля, се обръщат към кукувицата. — Бел.р. ↑

[5] „Бъди благословен, о, буда Амида!“ — Бел.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.